

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010588
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta a obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 28.10.2022 sp.zn. 11T/21/2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 8.6.2023 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. C. D. E. F. D. G. B. H. D. I. H. J. , nar. XX.XX.XXXX v A. K., bytom D. XXX/XX, I., okr. Nové Zámky, odsudzuje:

Podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. k), písm. l) a § 37 písm. m) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej aj len ako „okresný súd“) zo dňa 28.10.2022, č.k. 11T/21/2022-195, bolo rozhodnuté takto:

„Obžalovaný A. C. D. E. F. D. G. B. H. D. I. H. J. , rodné priezvisko B., nar. XX.XX.XXXX v A. K., hlásený trvalý pobyt D. XXX/XX, I., okr. Nové Zámky, toho času vo výkone TOS v ÚZVJS Želiezovce, sa uznáva za vinného, že

dňa 18.11.2021 v čase o 15.13 hod v obci J. na čerpacej stanici L. C. z pracovného stola nachádzajúceho sa medzi zadnými dverami do čerpacej stanice a unimobunkou, ktorá tam bola v danom čase dočasne pristavená, odcudzil tu voľne položené pracovné náradie a to kufrík značky HILTI s obsahom ťahovača a nabíjačky, 2 kusy AKU batérie, 3 sady bitov, 8 kusov vrtákov, kufrík značky MAKITA s obsahom 1 kus uhlovej brúsky značky MAKITA, 1 kus uhlovú brúsku značky HITACHI, 1 kus frézu na obklad značky M14-35 s kotúčom značky DIA SLIM, ktoré zobral do rúk a z miesta odišiel, čím spôsobil poškodenému M. N., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom A., L. XXX/XX, škodu krádežou vo výške 910 Eur, a to aj napriek tomu, že bol postihnutý pokutou vo výške 30,- Eur uloženou Obvodným oddelením Policajného zboru v Mojmírovciach, a to blokom zo dňa 02.09.2021, číslo A 22 00185659, právoplatným dňa 02.09.2021 za krádež podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v príslušnom znení a bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/56/2020 zo dňa 23.09.2020, právoplatným dňa 24.09.2020 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g) Trestného zákona

teda

si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený,

čím spáchal

úmyselný prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. k), písm. l) a § 37 písm. m) Trestného zákona a za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, na trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.“

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v neprospech obžalovaného prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava a to proti výroku o treste (citácia):

„Obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.10.2022 učinil vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom za splnenia zákonných podmienok súd toto jeho vyhlásenie prijal.

Následne súd vykonal dokazovanie k trestu, pričom zistil u obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti, a to § 36 písmeno k) Trestného zákona (obžalovaný sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu, nakoľko krátko po čine zabezpečil cez manželku vrátenie odcudzených vecí poškodenému) a § 36 písmeno l) Trestného zákona (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval). Zistil jednu priťažujúcu okolnosť - § 37 písmeno m) Trestného zákona (obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený, v odpise registra trestov má 25 záznamov za trestnú činnosť rôzneho druhu a závažnosti). Po použití § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona bola trestná sadzba upravená na rozmedzie 6 mesiacov až 2 roky 2 mesiace. Súd však vzal do úvahy skutočnosť, že obžalovaný učinil v konaní pred súdom vyhlásenie o vine (§ 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku), ktoré súd prijal a preto súd aplikoval per analogiam ustanovenie § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona a mohol uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby - upravená trestná sadzba bola v danom prípade 4 mesiace až 2 roky a 2 mesiace.

Napriek všetkým negatívnym informáciám o osobe obžalovaného, z ktorého je zrejماً tendencia páchania trestnej činnosti, tendencia páchania iných protiprávných činov - priestupkov, nelichotivá povest' obžalovaného v mieste bydliska, súd prihliadol na z dokazovania plynúce pozitívne informácie o obžalovanom, že sa od počiatku priznáva ku skutku a ľutuje ho, zabezpečil vrátenie odcudzených vecí poškodenému bezprostredne po skutku a za ostatné obdobie je zárobkovo činný, a to tak pri pobyte na slobode, tak i vo výkone trestu odňatia slobody. Súd v tomto konkrétnom prípade usúdil, že postačuje obžalovanému uložiť trest odňatia slobody na úplne spodnej hranici upravenej trestnej sadzby, a teda vo výmere 4 mesiace. Avšak za účelom naplnenia účelu trestu v zmysle § 34 Trestného zákona mal súd za potrebné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, a to s poukazom na to, že v minulosti ukladané podmienečné tresty odňatia slobody nevedli k náprave obžalovaného, súd rovnako nevidel priestor na uloženie alternatívnych trestov, nakoľko obžalovaného v minulosti neodradili od páchania trestnej činnosti ani opakovane ukladané podmienečné tresty odňatia slobody, či nepodmienečný trest odňatia slobody.

Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o výrok treste, nepovažujem za zákonné a správne, nakoľko mám za to, že odvolaním napadnutým výrokom o treste boli porušené ustanovenia § 34 Trestného zákona. Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Zmyslom a účelom trestu v najvšeobecnejšom zmysle je ochrana spoločnosti pred kriminalitou. Podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona trestom sa má zabezpečiť ochrana spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa § 34 odsek 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

K spáchaniu trestného činu sa síce obžalovaný priznal, spáchanie trestného činu oľutoval, odcudzené veci už na ďalší deň dobrovoľne vrátil poškodenému, ale na druhej strane je potrebné poukázať na

to, že sa v osobe obžalovaného jedná o recidivistu, ktorého skoršie odsúdenia neodradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. V posledných 9 rokoch bol 6x právoplatne odsúdený za trestný čin krádeže podľa § 212 Trestného zákona, popritom bol odsúdený aj za iné trestné činy násilného charakteru (§ 344 odsek 1 písmeno ci) - marenie spravodlivosti, § 323 odsek 1 písmeno a) - útok na verejného činiteľa, § 360 Trestného zákona - nebezpečné vyhrážanie). Páchatelom, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti krátko po odpykaní predchádzajúceho trestu, treba ukladať tresty nepodmienečné, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby. U obžalovaného v minulosti ukladané tresty nespojené s obmedzením osobnej slobody nespĺnili svoj účel. Ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 odsek 1 písmeno b), c) Trestného poriadku (po prijatí takeého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) má teda možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste, musí však pritom vziať do úvahy všetky okolnosti prípadu. Napriek vyhláseniu o vine obžalovaného súd nie je povinný použiť aplikáciu § 39 Trestného zákona a ukladať trest pod dolnú hranicu ukladanej trestnej sadzby. Súd ukladá trest v každom konkrétnom prípade individuálne, s prihliadnutím na osobu páchatela a charakter trestnej činnosti. Súd je pri ukladaní trestu povinný veľmi starostlivo zvážiť jednotlivé okolnosti prípadu a pomery páchatela, pričom pokiaľ obžalovaný argumentoval svojou rodinnou situáciou, táto bola u neho prítomná i v čase páchania predmetného skutku. V posudzovanom prípade použitie ustanovenia § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona nebolo namieste. V osobe obžalovaného sa jedná o recidivistu, v odpise registra trestov má 25 záznamov prevažne za trestné činy majetkového a násilného charakteru, pričom ho od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradili ani skôr uložené nepodmienečné tresty. O vedenie riadneho života sa nepokúsil ani v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia (právoplatné odsúdenie Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 21T/157/2008), kedy odo dňa podmiennečného prepustenia (29.01.2018) sa dopustil dňa 14.10.2019 trestného činu krádeže právoplatne odsúdený Okresným súdom Nové Zámky v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitra pod sp. zn. 2T/36/2021) a dňa 06.04.2020 rovnako trestného činu krádeže (právoplatne odsúdený Okresným súdom Nové Zámky sp. zn. 2T/56/2020). Ani táto zhovievavosť okresného súdu nevedla k jeho náprave a prevýchove. Keďže v prípade obžalovaného v plnej miere zlyháva prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), má v jeho prípade trest aj vzhľadom na jeho bohatú kriminálnu minulosť, plniť predovšetkým represívnu funkciu, t. j. funkciu ochrany spoločnosti pred páchatelom trestného činu. Z uvedeného dôvodu považujem pristúpenie okresného súdu k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody podľa § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona za nespravodlivé a v hrubom rozpore so základným účelom a cieľom trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. V prípade obžalovaného neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by mala tak výrazne zmierňovať jemu uložený trest za spáchaný trestný čin. Vzhľadom k vyššie uvedenému, navrhujem Krajskému súdu v Trnave, aby v zmysle § 321 odsek 1 písmeno d), písmeno e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, ktorý bol obžalovanému uložený a sám rozhodol postupom podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku a uložil obžalovanému A. B. nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby (pri zohľadnení povahy spáchaných skutkov a osoby obžalovaného a jeho postoja k spáchanému skutku najm960 8 mesiacov) a obžalovaného A. B. zaradil na výkon uloženého 177 odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.“

Odvolanie čo do výroku o treste podal aj obžalovaný, ktorý ho odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu (citácia):

„Podľa môjho názoru mi súd vymeral neprimerane vysoký trest so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, s ktorým nesúhlasím. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, považujem za potrebné poukázať na niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukládanie trestu. Pri úvahách o druhu a výmere trestu má postupovať každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na

jeho rodinu a jemu. blízke osoby. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchateľa je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchateľa pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchateľa a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchateľmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchateľov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchateľa trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchateľa a jeho činu, tak právne, ako aj etické. Cieľom trestného konania nie je akýsi "revanš" - odplata za spáchaný skutok, ale predovšetkým náprava páchateľa a jeho stimulovanie k riadnemu životu. Trest ako trestnoprávna sankcia nastupuje vždy ako následok porušenia základných práv a právom chránených záujmov. Pokiaľ Trestný zákon pri jednotlivých taxatívne vymenovaných trestných činoch oprávňuje súd uložiť trest odňatia slobody ako najzávažnejší zásah do osobnej slobody, nemožno tak ale paušálne pristupovať v každom jednom prípade. Išlo by o príliš formalistický výklad zákonných ustanovení, v dôsledku čoho by potom stratilo opodstatnenie ustanovenie § 34 Trestného zákona, v zmysle ktorého sú súdy pri ukladaní trestov povinné prihliadať na všetky okolnosti daného prípadu vo vzájomnom súhrne. Optimálna miera represie totižto závisí na konkrétnych okolnostiach každého prípadu, pričom nielen príliš mierny, ale aj príliš prísny trest nepôsobí výchovne ale demoralizuje. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Vzhľadom na vyššie uvedené mám zato, že okresný súd pochybil, ak v rámci upravenej trestnej sadzby 4 mesiace až 2 roky a 2 mesiace uložil obžalovanému trest vo výmere 4 mesiace, avšak trest nepodmienečný. Som toho názoru, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v tomto rozpätí je pre mňa neprimerane prísne a účel trestu možno v mojom prípade dosiahnuť aj trestom alternatívnym, resp. trestom, ktorého výkon by súd podmienene odložil.

Podľa môjho názoru bolo pri výmere trestu potrebné zohľadniť, že neodvolateľné vyhlásenie viny obžalovaným bolo z hľadiska ďalšieho postupu veľmi významné, keďže v rozsahu priznania obžalovaného sa nevykonalo kontradiktórne hlavné pojednávanie, čo zakladalo v tomto prípade dôvod pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody v súlade s ustanovením § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona per analogiam tak, ako to

vyplýva zo Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017.

Pred súdom som urobil vyhlásenie, že som vinný zo spáchania skutkov a zároveň svoje konanie som oľutoval. Mal som zato, že tento môj postoj bude zohľadnený pri ukladaní trestu. Nestalo sa tak. Bol mi uložený trest, ktorý je neprimerane prísny, pričom som poukázal aj na moju rodinnú situáciu. Trest odňatia slobody ako sankcia predstavuje najcitlivejší a najtvrdší prostriedok štátneho donútenia. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princípy úmernosti represie trestu, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. K naplneniu účelu trestu prispieva aj jeho preventívne pôsobenie. Neprimerane prísne tresty pôsobia škodlivo nielen na páchatela, ale i na spoločnosť. V tejto súvislosti právna veda pritom už v minulosti opakovane vyslovila, že odstrašujúco má pôsobiť neodvratiteľnosť trestu, nie jeho prísnosť. Mám zato, že neaplikovaním § 39 Tr.zákona je uvedený trest neprimerane prísny a prekračuje mieru nevyhnutnú pre splnenie svojho účelu. V predmetnej veci sa nestotožňujem s uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov so zaradením obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože v konečnom dôsledku ide o trest, ktorý nesleduje základné zásady pre ukládanie trestu a tiež samotný účel zákona, pričom mám zato, že v tomto prípade by záujem na uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému neúmerne prevyšoval následok, ku ktorému spáchaním skutku došlo a to aj s prihliadnutím nato, že obžalovaný zabezpečil v podstate bezprostredne po skutku vrátenie odcudzených vecí poškodenému, ktorý si nárok na náhradu škody ani neuplatnil a teda som sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu. Moja cesta k náprave, moja cesta k riadnemu životu bez páchania trestnej činnosti je z môjho jednania úplne zrejmá, už aj s prihliadnutím na skutočnosť, že som za ostatné obdobie pracovne a zárobkovo činný, tak ako pri pobyte na slobode, ako aj vo výkone trestu odňatia slobody. V predmetnej veci takisto poukazujem na skutočnosť, že žijem v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, ktorá je t.č. nezamestnaná, a tiež maloletou dcérou F. a 6 vnúčatami, ktoré sú výživou odkázané na mňa. Zabezpečujem teda potreby rodiny z materiálneho hľadiska, pričom manželka obžalovaného z objektívnych a nezavinených dôvodov (zdravotné dôvody) nie je schopná dosahovať príjem na zabezpečenie všetkých potrieb rodiny. Nepodmienečný trest odňatia slobody by mal nepochybne vplyv na blízke osoby obžalovaného, ohrozenie výživy maloletého dieťaťa, 6 vnúchat a manželky obžalovaného, a to nielen po dobu výkonu trestu ale aj bezprostredne po ňom. Netreba opomínať ani na uspokojovanie citových (nielen tých materiálnych potrieb rodiny obžalovaného), poukazujúc pritom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, pretože v intenciách najlepšieho záujmu dieťaťa by mal súd aj vyhodnotiť, či pristúpi k takému rozhodnutiu, ktoré by sa mohlo negatívne odzrkadliť na fyzickom alebo psychickom zdraví maloletého dieťaťa. Princíp najlepšieho záujmu dieťaťa je kľúčový a musí sa naň brať vždy ohľad, tento princíp musí byť vo všetkých ohľadoch priorizovaný. Všeobecne totiž platí, že súdne konanie má byť vedené a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme práve dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). V záujme každého dieťaťa je byť vychovávané vo svojej prirodzenej rodine, pretože byť spolu je pre rodiča a jeho dieťa podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva základným prvkom rodinného života a vnútroštátne opatrenia, ktoré im v tom zabraňujú, sú zásahom do práva chráneného čl. 8 Dohovoru. (porovnaj Rozhodnutie ESLP vo veci Bronda v. Taliansko (č. 22430/93) § 51, Eisholz v Nemecko [VK] (č. 25735/94) § 43, Voleský v. česká republika (č. 63627/00) § 117). S prihliadnutím na vyššie uvedené sa teda domnievam, že vo veci konajúci súd mal zohľadniť princíp najlepšieho záujmu mal. dieťaťa a 6 vnúchat obžalovaného a s ním spojenú otázku proporcionality trestu vo vzťahu k oprávneným záujmom mal. dieťaťa obžalovaného a to v kontexte mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods.2 pís., d) Tr. zákona a teda prísť k záveru, že v tomto prípade nie je nutné na obžalovaného pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody. Z tohto dôvodu mám zato, že je namieste pristúpiť k zmierneniu trestu obžalovanému a to uložením alternatívneho trestu, resp. podmienečného trestu odňatia slobody s uložením skúšobnej doby. Takýto trest by bolo možné považovať za dostatočne prevýchovný, spôsobilý privodiť nápravu obžalovaného a odradiť ho od páchania prípadnej ďalšej trestnej činnosti. Uvedomujem si dôsledky svojho protiprávneho konania a uvedomil som si hodnotu osobnej slobody, ako aj svoje povinnosti voči svojej rodine, ktorej fungovanie som v dôsledku svojho správania trestuhodne ohrozil. Nemám najmenšiu pochybnosť o správnosti mojej viny, ale nemôžem súhlasiť s výškou trestu - uloženým trestom, ktorý je neprimeraný. Prejavil som nad svojím konaním ľútosť, uvedomil som si protiprávnosť svojho konania a očakávam spravodlivý primeraný trest za súčasnej aplikácie § 39 Tr. zákona, ktorý by mi súd podmienečne odložil a určil skúšobnú dobu, resp. uložil alternatívny trest.“

Obžalovaný vo svojom vlastnom podaní poukazoval na svoju rodinnú situáciu, poukazuje na to, že bol zamestnaný na dohodu, že už nechce žiť taký život ako predtým, že má sľúbenú prácu, prosí o poslednú šancu, a teda o uloženie podmienečného trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozhodoval o odvolaní obžalovaného na verejnom zasadnutí, ktoré vykonal v neprítomnosti obžalovaného, nakoľko tento sa na verejné zasadnutie nedostavil. Upovedomenie o konaní verejného zasadnutia prevzal dňa 11.5.2023. Súdu zaslal dňa 6.6.2023 žiadosť o odročenie verejného zasadnutia kvôli zdravotným problémom a vystavenej potvrdenke o práceneschopnosti. Žiadosti však súd nemohol vyhovieť z dôvodu, že obžalovaný nepredložil súdu vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. Prokurátor zotrval na podanom odvolaní.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (ďalej aj len ako „krajský súd“, alebo „odvolací súd“) podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že vo vzťahu k podanému odvolaniu nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Prokurátor a obžalovaný podali odvolanie ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote a to proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Okresný súd prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Po oboznámení sa s odvolacími námietkami tak obžalovaného ako aj prokurátora, vzhľadom krajský súd pochybenie okresného súdu v tej podobe, keď okresný súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody mimoriadne znížený pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Je pravdou, že obžalovaný

urobil vyhlásenie o vine, avšak, tak ako správne uviedol prokurátor vo svojom odvolaní, okresný súd dostatočne nezohľadnil to, že v osobe obžalovaného sa jedná o recidivistu, ktorý v posledných deviatich rokoch bol šesť krát právoplatne odsúdený za trestný čin krádeže podľa § 212 Trestného zákona, pričom popritom bol odsúdený aj za iné trestné činy násilného charakteru, celkom má 25 záznamov v odpise registra trestov.

S poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého, ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu, však treba upozorniť, že je síce namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) mal možnosť pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste, nejde však o povinnosť súdu.

Odvolací súd dospel v prípade obžalovaného k záveru, že práve v nadväznosti na okolnosti konkrétneho prípadu a osobu páchatela, nie je namieste mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby určenej zákonom. Trest uložený obžalovanému okresným súdom nezodpovedal všetkým zásadám pre ukladanie trestu. Ako správne uviedol prokurátor, v prípade obžalovaného B. v plnej miere zlyháva prvok individuálnej prevencie, teda výchova k riadnemu životu. Trest v jeho prípade má plniť predovšetkým represívnu funkciu, t. j. funkciu ochrany spoločnosti pred páchatelom trestného činu.

Z uvedeného dôvodu sa možno plne stotožniť s názorom prokurátora, ktorý považuje pristúpenie okresného súdu k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody podľa § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona za nespravodlivé a v hrubom rozpore so základným účelom a cieľom trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi.

K námietke obžalovaného, ktorý poukazuje na zdravotný stav manželky a deti, o ktoré sa musia spolu starať, odvolací súd v zhode s vyjadrením prokurátora upozorňuje obžalovaného, že takáto rodinná situácia bola u obžalovaného prítomná už v čase páchania trestného činu. Vyjadrenia obžalovaného, že sa práve teraz poučil a odtiaľto sľubuje, že bude viesť riadny život, vzhľadom na jeho osobu, teda jedine a práve zásluhou obžalovaného, strácajú dôveryhodnosť a nie sú dostatočným argumentom na zmenu uloženého trestu spôsobom, ako požaduje obžalovaný.

Krajský súd preto napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Keďže boli splnené podmienky uvedené v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol o výroku o treste a spôsobe jeho výkonu sám a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, pri zohľadnení poľahčujúcej okolnosti, že sa k trestnej činnosti priznal a túto oľutoval, že sa pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a prirážajúcej okolnosti, že už bol za trestný čin odsúdený.

V rámci trestnej sadzby (6 mesiacov až 2 roky 2 mesiace), je tak primeraným trestom trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, uložený v dolnej polovici trestnej sadzby, v súlade s odvolacou námietkou prokurátora. Takýto trest u obžalovaného plne zodpovedá požiadavkám zákona. Krajský súd už len záverom dodáva, že vyhlásenie o vine, ktoré obžalovaný urobil, je tým dôvodom, ktorý súd zohľadnil a neukladal mu trest v hornej polovici trestnej sadzby, čo by (vzhľadom na jeho trestnú minulosť) zodpovedalo účelu trestu u takéhoto páchatela.

Krajský súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.